

RAPPORT
betreffende een
Quickscan Flora- en
faunawet Herenweg 80,
gemeente Teylingen

Datum : 6 mei 2012
Kenmerk : 12025548/NHO/rap1
Auteur : Dhr. drs. N.C. Houter

Vrijgave : Ing. B.C.R. Willems

1/0 :

Opdrachtgever : Gemeente Teylingen
: Pb. 149
: 2215 ZJ Voorhout

© IDDS bv. Alle rechten voorbehouden.
Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd bestand en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm,
elektronisch of anderszins zonder voorafgaande,
schriftelijke toestemming van de uitgever.

NOORDWIJK (hoofdkantoor)

's-Gravendijkseweg 37
Postbus 126
2200 AC Noordwijk

T 071 - 402 85 86
info@idds.nl
www.idds.nl

VEENENDAAL

T 0318 - 69 00 22

BREDA

T 076 - 548 66 20

HOGEVEEN

T 0528 - 72 22 29

SEVENUM

T 077 - 467 05 86

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
1.1	AANLEIDING EN DOEL VAN HET ONDERZOEK	3
1.2	DE INGREEP.....	3
1.3	PLANGEBIED.....	4
2.	WERKWIJZE	5
2.1	BUREAUONDERZOEK.....	5
2.2	VELDONDERZOEK.....	5
3.	VIGERENDE NATUURWETGEVING.....	6
3.1	ALGEMEEN.....	6
3.2	SOORTSBESCHERMING.....	6
3.3.	BELANGRIJKSTE VERBODSBEPALINGEN FLORA- EN FAUNAWET.....	7
3.4	GEBIEDSBESCHERMING.....	9
3.5.	BELANGRIJKSTE VERBODSBEPALINGEN NATUURBESCHERMINGSWET ..	10
4.	RESULTATEN	12
4.1	ALGEMEEN.....	12
4.2	AMFIBIEEN EN REPTIELEN	12
4.3	VISSEN & AQUATISCHE MACROFAUNA.....	13
4.4	ZOOGDIEREN.....	13
4.5	VOGELS.....	14
4.6	VAATPLANTEN.....	14
4.7	VLINDERS.....	14
4.8	LIBELLEN & JUFFERS	15
4.9	KEVERS	15
5.	LIGGING PLANGEBIED in relatie tot BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN.....	16
6.	KAPVERGUNNING	17
7.	SAMENVATTING	18
8.	CONCLUSIES EN ADVIES	18
9.	GERAADPLEEGDE LITERATUUR	19
10.	FOTO'S PLANGEBIED	20

1. INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL VAN HET ONDERZOEK

De voorgenomen planontwikkeling 'Kloppend Hart' aan de Herenweg 60 te Warmond, gemeente Teylingen, en de voorbereiding daarop, vormt de aanleiding tot dit onderzoek. Bij sloop, bouw en ontwikkeling worden mogelijk beschermde natuurwaarden verstoord. De voorgenomen plannen dienen te worden getoetst aan de natuurwetgeving, teneinde overtreding van deze wetgeving te voorkomen.

Dit onderzoek heeft tot doel na te gaan of er in het plangebied mogelijk beschermde planten- en of diersoorten voorkomen, of zich (mogelijk) in het plangebied vaste broed-, schuil- of verblijfplaatsen van beschermde soorten bevinden, en of zich mogelijk vogelnesten in het plangebied bevinden welke jaarrond beschermd zijn. Tevens is de ecologische relatie onderzocht van de planlocatie met de directe omgeving, en met eventueel nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000).

1.2 DE INGREEP

De voorgenomen ontwikkeling heeft nog geen definitieve vorm gekregen. Twee gebouwen zullen worden gesloopt en een nieuwe school zal worden gebouwd. Mogelijk ondergaat ontmoetingscentrum Het Trefpunt een uitbreiding, en is een zoeklocatie geformuleerd waar mogelijk twee nieuwe woningen zullen gaan verrijzen. Een beperkt gedeelte van het plangebied bestaat uit volkstuin, dat bij de school betrokken zal worden. Bij het onderzoek zijn we er van uitgegaan dat watergangen op de grenzen van het plangebied niet worden gedempt. Het onderzoek heeft zich gericht op de volgende ingrepen:

- Sloop bebouwing (school 1 en school 2 op fig. 1) ten behoeve van nieuwbouw school
- Kap bomen ten behoeve van realisatie twee woningen (Houtopstand fig. 1)
- Uitbreiding van ontmoetingscentrum 'Het Trefpunt'

1.3 PLANGEBIED

Het plangebied heeft een oppervlak van circa 1 hectare, en ligt omsloten tussen Herenweg, laan van Oegstgeest en de Seminarielaan. De noordwestgrens wordt gevormd door volkstuintjes. De nabije omgeving betreft enerzijds cultuurhistorisch waardevol en parkachtig gebied met landgoederen en bomenlanen behorende tot de Ecologische Hoofdstructuur. Anderzijds is er de drukke Herenweg voor doorgaand verkeer en zijn er de schoolactiviteiten die voor verstoringen zorgen.

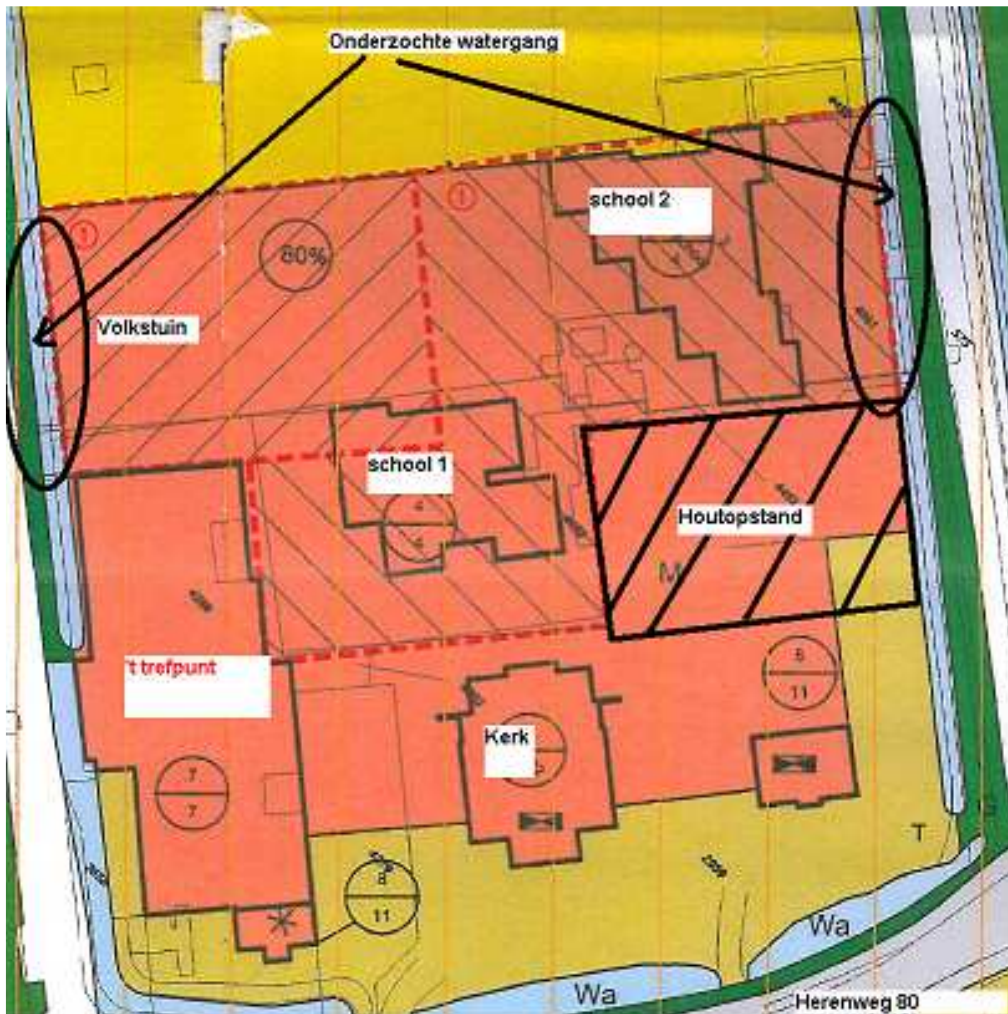

Fig. 1. Plangebied Herenweg 60 te Warmond, gemeente Teylingen. (Tekening niet noordgericht).

2. WERKWIJZE

2.1 BUREAUONDERZOEK

Voor het bureau- en literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van verspreidingsgegevens van onder meer Waarneming.nl, SOVON, VZZ, RAVON, Ministerie van E.,L.& I, en van de diverse beschikbare verspreidingsatlassen van de betrokken soortgroepen. De voor de hier voorgenomen ingreep relevante wetgeving is geïnventariseerd en staat weergegeven in hoofdstuk 3 en 4. De relevante tijdelijke en chronische aspecten van de ingreep met betrekking tot de ecologie van plangebied en direct omliggende omgeving.

2.2 VELDONDERZOEK

Tijdens het veldbezoek zijn de resultaten van het bureauonderzoek getoetst aan de situatie in het veld. Hierbij is met name gekeken naar de aan- of afwezigheid van geschikte habitats, en van geschikte schuil- of verblijfplaatsen van beschermde soorten, zodat ook de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied elders in het jaar kon worden ingeschat.

De bomen en te slopen bebouwing op het terrein zijn ingeschat op hun geschiktheid voor het herbergen van nesten of holen van vogelsoorten waarvan de nestplaatsen jaarronde bescherming genieten, en voor het herbergen van seizoensverblijven voor vleermuizen. Watergangen zijn met behulp van een stevig schepnet (methode RAVON) steekproefsgewijs nagegaan op mogelijke aanwezigheid van vissen, kikkers, padden, kikkervissen, salamanders, libellenlarven, en waterkevers. Per watergang is gedurende 20 minuten bemonsterd.

3. VIGERENDE NATUURWETGEVING

3.1 ALGEMEEN

Ruimtelijke ingrepen zijn met betrekking tot de huidige natuurwetgeving gehouden aan zowel nationale als internationale bepalingen. De natuurwetgeving zoals die in Nederland geldt, is tweeledig en bestaat enerzijds uit soortbescherming en anderzijds uit gebiedsbescherming. Soortbescherming is vastgelegd in de Flora- en Faunawet (2002, 2005), terwijl de Natuurbeschermingswet (1968, 1998) de bescherming van daartoe aangewezen natuurgebieden regelt. De Europese versie van de Natuurbeschermingswet is de Habitat- en Vogelrichtlijn (HVR), thans opgegaan in Natura-2000.

3.2 SOORTSBESCHERMING

In Nederland, maar ook in Europees verband, is sinds 2002 bij wet een intrinsieke waarde toegekend aan vrijwel alle plant- en diersoorten. De natuurwetgeving geeft soorten daarmee een bestaansrecht, en dwingt habitat gebruikers daarmee tot zorgplicht tegenover plant- en diersoorten. Het niet nakomen van deze zorgplicht is dan ook strafbaar gesteld, met het risico op vertraging of stopzetting van de geplande activiteiten in het plangebied tot gevolg. Zorgplicht geldt voor alle soorten, met uitzondering van enkele daartoe aangewezen ongewenste of schadelijke soorten.

Om de instandhouding van, of terugkeer naar, de gunstige staat van een soort te kunnen waarborgen, geniet een aantal soorten extra bescherming middels de Flora- en Faunawet. Dit betreft vrijwel alle zoogdieren, alle vogelsoorten (behalve exoten), alle reptielen en amfibieën (behalve exoten), en verder een aantal aangewezen doelsoorten uit overige soortgroepen. Deze juridische bescherming kent drie beschermingregimes. Naar de soorten die zijn toegewezen aan deze drie regimes wordt verwezen als Tabel 1, Tabel 2, en Tabel 3 soorten van de Flora- en faunawet (zie stroomschema fig.2). Deze zijn:

Tabel 1 soorten: Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als ruimtelijke ontwikkeling, bestendig onderhoud, of bestendig gebruik en beheer, geldt een vrijstelling van art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Er hoeft dus geen ontheffing te worden aangevraagd. Aan de activiteiten worden geen aanvullende eisen gesteld. Voor overige activiteiten is wel een ontheffing nodig. Toetsingscriterium hierbij is dat de activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (lichte toets).

Tabel 2 soorten: Overige beschermde soorten. Vrijstelling van art. 8 t/m 12 wordt verleend op basis van een door de Minister van EL&I goedgekeurde gedragscode, voor activiteiten met kwalificatie bestendig onderhoud en beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkelingen. In dat geval geldt ook vrijstelling voor alle vogelsoorten. In andere gevallen is wel ontheffing nodig op basis van een 'lichte toets' voor Tabel 2 soorten, of op basis van een 'uitgebreide' toets voor vogelsoorten (zie Tabel 3).

Tabel 3 soorten: Beschermde soorten uit Bijlage IV van de HVR / Bijlage 1 AMvB. Voor activiteiten zoals ruimtelijke ontwikkeling wordt geen vrijstelling verleend, ook niet op basis van een gedragscode, en dus is ontheffing nodig. Deze ontheffing zal in de meeste gevallen niet gelden voor Art.10 van de Flora- en faunawet. Vrijstelling van tabel 3 soorten wordt alleen verleend in geval van een goedgekeurde gedragscode, en dan alleen bij bestendig beheer en onderhoud in niet-landbouw gebied, of in geval van bestendig gebruik. Toetsingscriterium voor ontheffingsverlening is op basis van een uitgebreide toets, hetgeen betekent dat de geplande activiteit aan drie criteria moet voldoen; te weten a) het betreft een activiteit van aanmerkelijk belang, b) er is geen alternatief, en c) de voorgenomen activiteit doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort.

Soorten die door de Minister op de Rode Lijst zijn geplaatst zijn soorten die beleidsmatig extra aandacht krijgen, maar geen aanvullende juridische bescherming genieten anders dan de algemeen geldende zorgplicht die men wettelijk heeft tegenover niet-schadelijke soorten. Een soort komt op de Rode Lijst als de gunstige staat van instandhouding van deze soort zorgwekkend is. Belangrijkste criteria daarbij zijn trends in populatiegrootte. Acht gradaties zijn hierin aangebracht, lopende van uitgestorven op wereldschaal via ernstig bedreigd, tot gevoelig maar (nog) algemeen. Het voorkomen van Rode Lijst soorten in een gebied kan instrumenteel en sturend zijn bij monitoring, en bij de opzet van beheers- en inrichtingsplannen van een gebied.

3.3. BELANGRIJKSTE VERBODSBEPALINGEN FLORA- EN FAUNAWET

- Artikel 8:* Het is verboden (beschermd) planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9:* Het is verboden (beschermd) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10:* Het is verboden (beschermd) dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11:* Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermd) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12:* Het is verboden eieren van (beschermd) dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

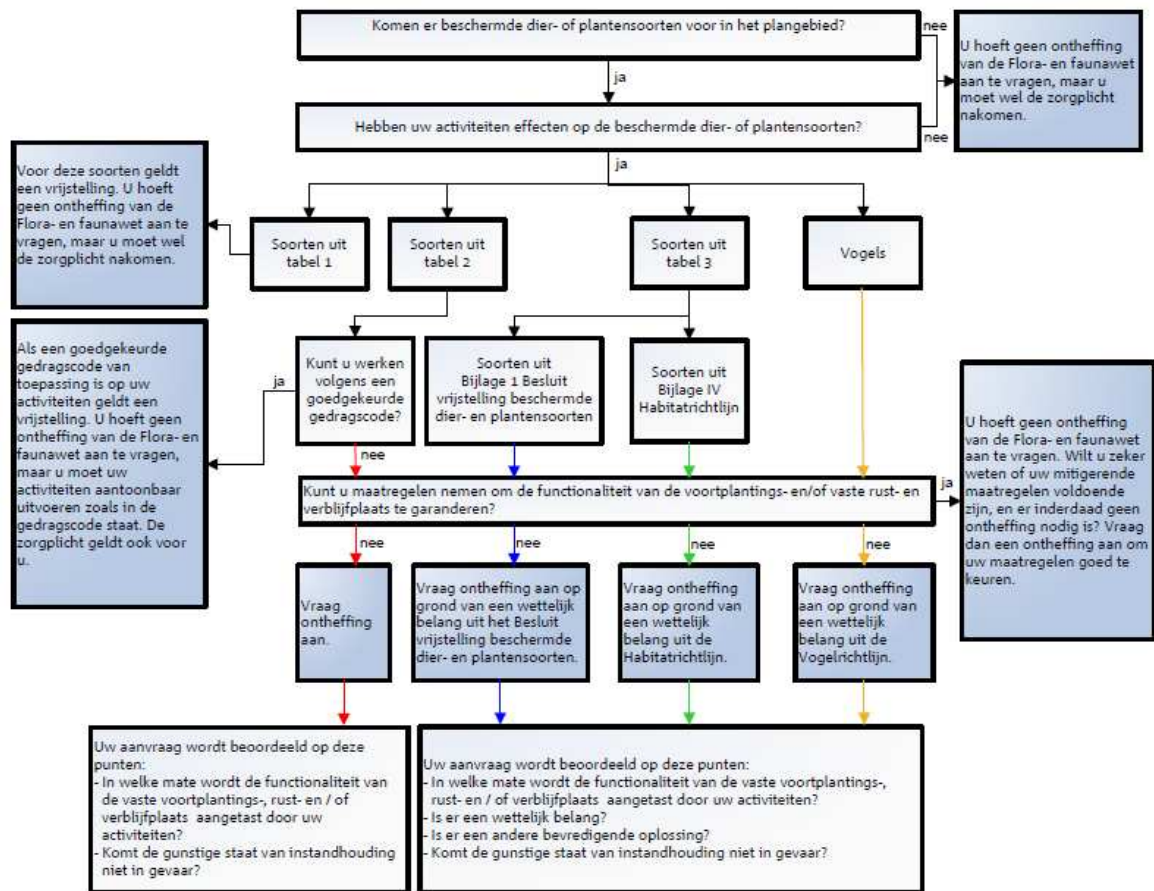

Fig. 2. Stroomschema Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling (Bron: Min. van E, L & I).

3.4 GEBIEDSBESCHERMING

De belangrijkste oorzaak van verlies aan biodiversiteit en van afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van een soort, is het verlies en verslechtering van habitat. Defragmentatie van habitats door ruimtelijke ontwikkeling en recreatie zijn de belangrijkste oorzaken van habitatverlies. Vanuit het oogpunt van soortbehoud is het zinloos om een soort enkel juridische bescherming te bieden, zonder verdere beschermende maatregelen te treffen tegen verslechtering van de door de soort in gebruik genomen habitat (bijv. als foerageergebied, rustplaats, paai- of broedplaats, migratieroute, of als vaste woon- of verblijfplaats).

Gebiedsbescherming in Nederland is geregeld middels de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998, welke in 2005 in werking is getreden. De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden en percelen met de status 'Nationaal Park', 'Beschermd Natuurmonument' en van gebieden die door de Minister van EL&I zijn aangewezen ter uitvoering van internationale verdragen en verplichtingen, zoals het beschermingsprogramma *Wetlands*.

Op grond van Europese verplichtingen regelt deze wet ook de bescherming van daartoe aangewezen speciale beschermingszones (SBZ) op basis van de Habitat- en Vogelrichtlijn. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden in de Europese Unie (EU), opgezet door de lidstaten. Natura 2000 wordt op haar beurt weer gevormd door de in de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn uit 1992 aangewezen gebieden.

Het is verboden activiteiten te ondernemen welke een negatief effect hebben op eerder geformuleerde instandhoudingdoelen van een beschermd natuurgebied. Ook activiteiten die net buiten de begrenzing van dergelijk gebied vallen en die negatieve gevolgen gaan hebben voor de natuurwaarden in het aangrenzend beschermd gebied, zijn verboden. Maatgevend hierbij is de te verwachten kans op een (al dan niet significant) negatief effect (fig. 2):

- a) Met zekerheid geen negatief effect. Vergunningaanvraag is dan niet nodig
- b) Mogelijk negatief effect, maar zeker niet significant negatief. Vergunningaanvraag via een lichte toets (verslechtering- of verstoringtoets).
- c) Kans op een significant negatief effect. Vergunningaanvraag via een 'passende Beoordeling' ofwel zware toets.

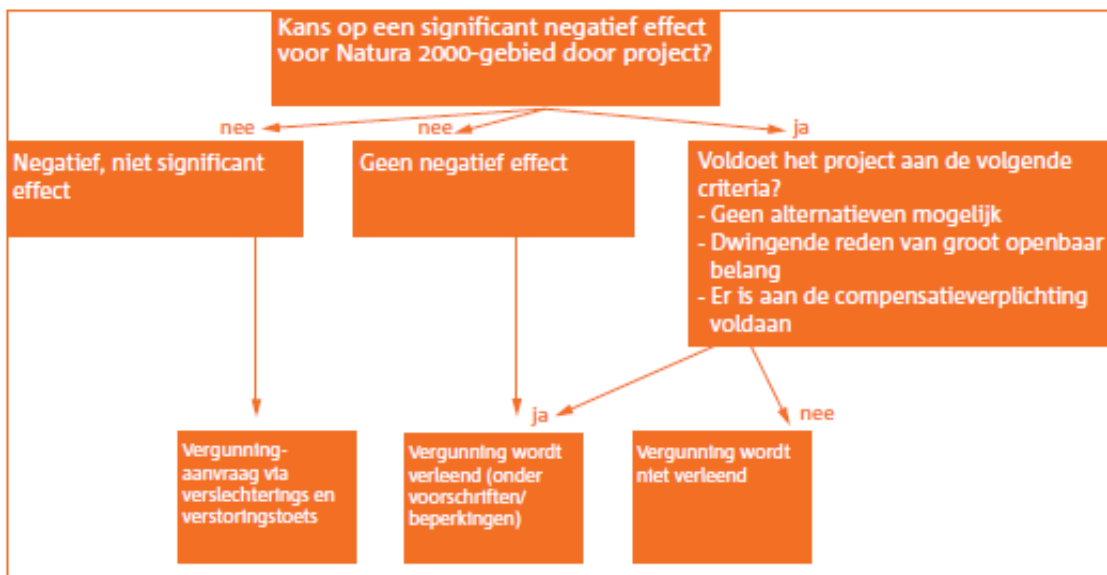

Fig. 3. Stappenplan voor vergunningverlening Natuurbeschermingswet (E,L&I).

3.5. BELANGRIJKSTE VERBODSBEPALINGEN NATUURBESCHERMINGSWET

Artikel 19a: 1. Het is verboden zonder vergunning, of in strijd met aan die vergunning verbonden voorschriften of beperkingen, van gedeputeerde staten of, ten aanzien van projecten of andere handelingen als bedoeld in het vierde lid, van Onze Minister, projecten of andere handelingen te realiseren onderscheidenlijk te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op het realiseren van projecten of het verrichten van andere handelingen overeenkomstig een beheerplan als bedoeld in de artikelen 19a of 19b.

3. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing op bestaand gebruik, behoudens indien dat gebruik een project is dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar dat afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kan hebben voor het desbetreffende Natura 2000-gebied.

4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen projecten of andere handelingen of categorieën van gebieden worden aangewezen waarvoor een vergunning als bedoeld in het eerste lid wordt verleend door Onze Minister.

5. De voordracht voor een krachtens het vierde lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

Artikel 19d: 1. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat het verbod, bedoeld in artikel 19d, eerste lid, niet van toepassing is op bepaalde categorieën van projecten of andere handelingen.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat Onze Minister met betrekking tot projecten en andere handelingen behorende tot een categorie als bedoeld in het eerste lid beperkingen of verplichtingen kan opleggen.

3. Een krachtens het eerste of tweede lid vastgestelde algemene maatregel van bestuur treedt niet eerder in werking dan zes weken na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin hij is geplaatst. Van plaatsing wordt onverwijld mededeling gedaan aan de beide Kamers der Staten-Generaal.

- Artikel 19f: 1. Voor projecten waarover gedeputeerde staten een besluit op een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, nemen, en die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt de initiatiefnemer alvorens gedeputeerde staten een besluit nemen, een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, van dat gebied.
2. De passende beoordeling terzake van een besluit op een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, kan onderdeel uitmaken van een voor dat project voorgeschreven milieueffectrapportage.
3. De verplichting tot het maken van een passende beoordeling bij de voorbereiding van een besluit als bedoeld in het eerste lid, geldt niet in gevallen waarin degene die een project waarop dat besluit betrekking heeft, onderneemt, daarmee een project ten aanzien waarvan reeds eerder een passende beoordeling is gemaakt, herhaalt of voortzet, voorzover de passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren omtrent de significante gevolgen van dat project.

4. RESULTATEN

4.1 ALGEMEEN

Vanuit het bureauonderzoek komt naar voren dat de verwachting van het aantreffen van beschermde soorten matig kansrijk te noemen is. Het plangebied is ongeveer 1 hectare groot en ligt ingesloten door weg en door volkstuintjes met lage ecologische waarde. Daarnaast staan er twee scholen en een activiteitencentrum op het plangebied. Geluidverstoring tijdens schoolpauzes is aanzienlijk. Ook spelen de schoolkinderen in het stukje bos (het zoekgebied waar men twee woningen wil realiseren). Verstoring in het plangebied is op gezette tijden dus zeer hoog.

Anderzijds, het plangebied grenst aan noordoostzijde aan cultuurhistorisch waardevol landschap met parkachtige structuur, landgoederen, en oude bomenlanen van hoge ecologische waarde. Dit deel van de nabije omgeving maakt deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Beschermde soorten in en rondom het plangebied welke mogelijk te verwachten zouden zijn, of welke zijn aangetroffen, of waarvan sporen zijn gevonden of kunnen worden verwacht, zijn samengevat in onderstaande tabel, en worden hieronder per soortgroep besproken.

Tabel 1a: Overzicht van mogelijk te verwachten beschermde soorten in het plangebied, of waarvoor het plangebied mogelijk een functie vervult. (Vogels zie tabel 1b).

Soortgroep	Naam	Tabel I	Tabel II	Tabel III
Amfibieën	Bastaardkikker, Meerkikker, Bruine kikker, Kleine watersalamander, Gewone pad	x		
Reptielen	-			
Vlinders	-			
Kevers	-			
Vissen	Kleine modderkruiper Bittervoorn		x	x
Vaatplanten	Brede wespenorchis, Zwanenbloem	x x		
Zoogdieren	Ruige dwergvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis, Meervleermuis, Baardvleermuis(?), Watervleermuis			x x x x
	Egel, Mol, Veldmuis, Bosmuis, Huisspitsmuis, Gewone bosspitsmuis, Rosse woelmuis, Dwergmuis, Bruine rat, Hermelijn, Bunzing, Haas.	x x x x x		
	Noordse woelmuis			x

4.2 AMFIBIEËN EN REPTIELEN

Op grond van de verspreidingsatlassen is het niet waarschijnlijk dat zich Tabel III-soorten uit deze soortgroepen nabij het plangebied bevinden. Bevissing van de sloot en slootbodem met een schepnet (methode RAVON) heeft geen indicaties opgeleverd voor strikt beschermde soorten. De Gewone pad en Bruine kikker, en soorten uit het Groene kikker complex komen wel met zekerheid in het plangebied voor. Indien men van plan is watergang te dempen, dan kan men overwegen demping onder ecologische begeleiding plaats te laten vinden, om zeker te stellen dat de dieren tijdig kunnen vluchten, en dat demping in de daarvoor geschikte periode plaatsvindt, om daarmee aan de wettelijke zorgplicht te voldoen. Indien men in het

winterseizoen tot grondverstoring overgaat, dient men rekening te houden met het landfase aspect van deze dieren. Zij zullen zich in het plangebied mogelijk hebben ingraven ter overwintering, zonder mogelijkheid tot vluchten vanwege immobiliteit door lage lichaamstemperaturen. Het voortplantingsseizoen of paarseizoen is niet geschikt voor demping watergangen. Dit seizoen loopt grofweg gelijk met het broedseizoen voor vogels (zie onder).

4.3 VISSSEN & AQUATISCHE MACROFAUNA

In de sloot bevindt zich hoogstwaarschijnlijk geen Kleine modderkruiper en geen Bittervoorn, al kunnen deze soorten op grond van hun verspreiding wel worden verwacht. Bevissing van twee stukken watergang tijdens het veldbezoek heeft hiertoe geen indicaties opgeleverd. De Bittervoorn is voor haar voortplanting afhankelijk van grote zoetwatermossels zoals Zwanenmossel en Schildersmossel, welke niet zijn aangetroffen. Om het voorkomen van deze beschermde vissoorten verder uit te sluiten kan een aanvullend bezoek later in het seizoen (juli-september) uitkomst bieden. Echter, het voorgenomen plan voorziet niet in dempen van de watergang. Echter, bouwwerkzaamheden, en dan met name fundatiewerken kunnen een sterke verstoring van de watergang met zich meebrengen in de voor deze vissoorten kwetsbare periode, het voortplantingsseizoen (maart-juli). Het verdient dan ook de voorkeur geen fundatiewerken te verrichten tussen maart en juli.

4.4 ZOOGDIEREN

Op grond van verspreidingsonderzoek kan men om en nabij het plangebied onder andere de Egel, Mol, Veldmuis, Bosmuis, Huisspitsmuis, Gewone bosspitsmuis, Rosse woelmuis, Noordse woelmuis, Dwergmuis, Bruine rat, Hermelijn, Bunzing en Haas mogelijk aantreffen. Van deze soorten is alleen de Noordse woelmuis strikt beschermd (Tabel 3 van de Ff-wet). Deze soort houdt van natte drassige condities. Op grond van de aanwezige biotopen valt de Noordse woelmuis uit te sluiten, gezien drassig biotoop op de planlocatie ontbreekt.

Uit de omgeving van het plangebied bestaan veelvuldige waarnemingen van diverse soorten vleermuizen. Met name *Pipistrellus* en *Myotis* soorten zijn algemeen (Dwergvleermuizen en Water/Meervleermuizen), en ook bestaan er talrijke waarnemingen van de Laatvlieger. De schoolbebouwing betreft laagbouw voor vleermuizen ongeschikt. Er zijn tijdens visuele inspectie geen geschikte invliegopeningen waargenomen in de te slopen bebouwing (laagbouw). Op basis van visuele inspectie van de daklijsten, schoorsteen, dakhoogte, daklood en dakpannen, lijkt er voor de dieren weinig gelegenheid een spouwmuur of holte te betrekken. De bomen op het plangebied zijn te jong om holtes te bevatten. Dergelijke holten zijn in ieder geval niet waargenomen. Verder aanvullend onderzoek tijdens avond- en ochtendschemer lijkt ons niet noodzakelijk.

Zeer waarschijnlijk migreren vleermuizen langs de Laan van Oegstgeest gezien waarnemingen langs de laanbomen langszij een ideale migratieroute vormen. Verstoring tijdens bouwfase is daarmee zeer reëel en dient op grond van de Flora- en faunawet voorkomen te worden. Daarom dient men tijdens de bouwfase uiterst terughoudend te zijn met toepassing van nachtelijke verlichting, om de oriëntatie van deze dieren niet te verstoren. Met andere woorden, er dient geen nachtelijke bouwverlichting te worden gebruikt, tenzij dit op een zeer vleermuisvriendelijke manier wordt ingericht. Wij zijn er van uitgegaan dat ten behoeve van de plannen er geen laanbomen zullen worden verwijderd, gezien ook dat deze zich op de openbare weg bevinden.

4.5 VOGELS

Broedvogels maken met zekerheid gebruik van de vegetatie op het plangebied tijdens het broedseizoen. Dit betreft dan met name de bomen in de houtopstand (Fig. 1). In de bomen zijn geen nesten aangetroffen van soorten waarvan de nesten jaarronde bescherming genieten, zoals van Sperwer, Boomvalk, Havik of Ransuil.

Omdat broedvogels van de vegetatie gebruik maken, kunnen sloop- en bouwwerkzaamheden niet tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, en kan de vegetatie (bomen en struiken) niet tijdens dit seizoen worden gesnoeid. Grofweg loopt het broedseizoen van 15 maart tot 15 juli, maar is afhankelijk van de daadwerkelijke aanwezigheid van broedparen.

De te slopen schoolbebouwing betreft laagbouw met plat bitumen dak. Voor Huismus en Gierzwaluw zijn deze daken ongeschikt, en ook overige soorten zullen van het dak geen gebruik maken als broedplaats. Mogelijke uitzonderingen hierop zijn Kraai of Roek.

Tabel 1b. Overzicht van mogelijk te verwachten beschermde vogelsoorten in het plangebied, of soorten waarvoor het plangebied mogelijk een functie vervult.

Vogels	Naam
Broedvogels*	Bosrietzanger, Ekster, Fitis, Gaai, Houtduif, Huiszwaluw, Kauw, Koolmees, Merel, Pimpelmees, Putter, Ringmus, Roodborst, Spreeuw, Tijftjaf, Winterkoning, Zanglijster, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwartkop
Jaarrond beschermde nesten (cat. 1-4) **	Huismus, Ransuil, Gierzwaluw, Ooievaar, Sperwer
Nesten van vogels***	Boomkruiper, Bosuil, Huiszwaluw, IJsvogel

* Ontheffing voor werkzaamheden tijdens het broedseizoen is alleen mogelijk op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Dergelijke belangen zijn hier niet van toepassing. .

** Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.

***Van deze soorten vogels zijn de nesten niet jaarrond beschermd, maar wordt inventarisatie van de nesten gewenst geacht (Ministerie van E,L en I). .

4.6 VAATPLANTEN

In het plangebied worden geen beschermde vaatplanten verwacht vanwege betreding door met name schoolkinderen van het terrein. De tuin met houtopstand is het meest kansrijk voor beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek zijn geen bijzondere of beschermde soorten planten aangetroffen.

Volwassen individuen (diameter stam is 20-60 cm) van Esdoorn, Eik, Meidoorn, Hulst en Berk komen voor op het plangebied. Hierin zijn geen jaarrond beschermde nesten van roofvogels waargenomen. Broedvogels maken met zekerheid gebruik van de bomen tijdens het broedseizoen. De bomen en struiken kunnen dan ook niet tijdens het broedseizoen worden verwijderd. Het broedseizoen loopt doorgaans vanaf 15 maart tot 15 juli, maar is afhankelijk van daadwerkelijke aanwezigheid van broedparen op locatie.

4.7 VLINDERS

In het plangebied werden op basis van verspreidingsgegevens en op basis van aangetroffen vegetatiekenmerken (waardplanten) van het plangebied geen Tabel II of Tabel III dagvlinders verwacht.

4.8 LIBELLEN & JUFFERS

Libellen komen mogelijk voor in de nabijheid van het plangebied. Strikt beschermde libellen en juffers worden niet verwacht op basis van verspreidingsgegevens. Sporen van deze dieren, of van hun larven, zijn niet aangetroffen.

4.9 KEVERS

Er worden geen beschermde kevers verwacht in het plangebied. Deze zijn verder ook niet waargenomen.

5. LIGGING PLANGEBIED in relatie tot BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een Natura 2000 gebied. De locatie is door de Laan van Oegstgeest gescheiden van een zone die deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur. De locatie is dus gelegen buiten de EHS, en van de ingreep kan geen effect worden verwacht op de wezenlijke kenmerken van het landschap binnen de EHS begrenzing. Derhalve is de Natuurbeschermingswet niet van toepassing.

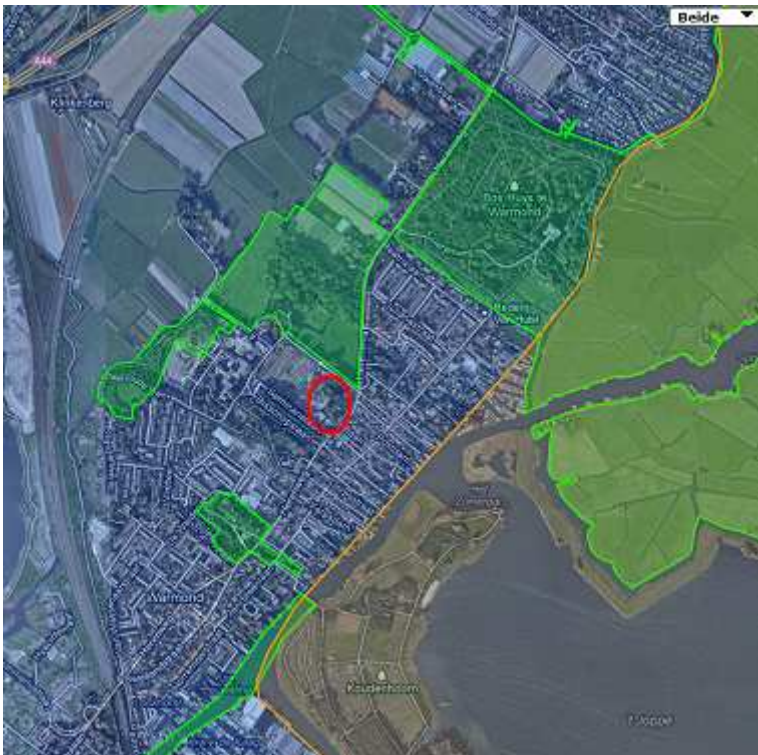

Fig. 4. Plangebied (rode cirkel) aan de Herenweg 80-84 in relatie tot omliggende beschermde natuurgebieden. De noordoostzijde van het plangebied grenst aan, maar valt buiten, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Ten zuiden is de begrenzing Nationaal Landschap het Groene Hart gelegen (bruin).

6. KAPVERGUNNING

Een deel van het plangebied (houtopstand, fig. 1) betreft tuin waarin circa 20 bomen met een stamdiameter tussen 20 en 60 cm diameter het beeld bepalen. De soorten zijn Esdoorn, Eik, Hulst, Berk, Meidoorn, en Beuk. De bomen staan niet vermeld op de lijst van behoudenswaardige bomen Warmond van de gemeente Teylingen. Met betrekking tot de kapvergunning worden dan ook geen knelpunten voorzien. Indien het bij de aanvraag omgevingsvergunning toch blijkt dat bomen dienen te worden ingetekend op een kaartje, met daarbij aangegeven de soortnaam en stamdiameter, dan kan dit alsnog door ons worden verzorgd.

7. SAMENVATTING

In het plangebied zijn geen strikt beschermde soorten aangetroffen tijdens het veldbezoek dat in het vroege voorjaar plaatsvond. De bebouwing en de bomen op het plangebied bevatten geen jaarrond beschermde nesten van vogels. Het is de verwachting dat typische vogelsoorten geassocieerd met parken, en enkele algemene soorten grondgebonden zoogdieren van het plangebied gebruik maken. De Noordse woelmuis is een strikt beschermde en prioritaire soort, en komt voor in de omgeving van het plangebied. Vanwege het ontbreken van drassig landschap wordt deze soort niet op de planlocatie verwacht.

De te slopen bebouwing betreft laagbouw en lijkt ongeschikt voor het herbergen van vleermuisverblijven. De te verwijderen vegetatie bevat geen holen of spleten welke mogelijk voorvleermuizen van belang kunnen zijn. Wel zal met het verwijderen van de houtopstand foerageergebied verloren gaan. Gezien de ligging aan de EHS en nabijgelegen landgoed zijn voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig in de nabije omgeving.

De sloten worden op grond van onze informatie niet gedempt. In de sloten komen mogelijk twee beschermde soorten voor, Kleine modderkruiper en de Bittervoorn. De Bittervoorn is afhankelijk van grote zoetwatermossels, welke niet in de watergangen lijken voor te komen. Daarnaast is het water erg ondiep met zandige bodem, en lijken deze soorten daarmee redelijkerwijs te kunnen worden uitgesloten.

Met de ingreep gaat een houtopstand verloren. Dit doet de kansen voor broedvogels afnemen. Door in het bouwplan voorzieningen op te nemen kan het habitatverlies ten dele worden gecompenseerd door in de muur, de goot en in het dak van de nieuwe woning(en) voorzieningen voor vogels op te nemen. Hierbij kan worden gedacht aan vogelvriendelijk vogelschroot, vogelpannen, neststenen en nestkasten, bijvoorbeeld in combinatie met groendak. Het inzicht dat de verantwoordelijkheid van een meer duurzame ruimtelijke ontwikkeling reeds op de ontwerptafel dient te worden opgepakt is ook voor deze ingreep van belang.

8. CONCLUSIES EN ADVIES

De Flora- en faunawet staat uitvoer van de plannen niet in de weg indien goed rekening wordt gehouden met het broedseizoen, en indien de bouwwerkzaamheden vleermuis migratie niet zal verstoren. Dit laatste kan worden bewerkstelligd door buiten de winterperiode niet met avondlijke bouwverlichting te beveiligen. Aanbeveling vanuit de ecologie betreft het inpassen van vleermuisvriendelijke en vogelvriendelijke voorzieningen in het nieuwe plan om te komen tot meer duurzame landschappelijke inpassing. Aanvullend onderzoek op de planlocatie lijkt ons verder niet nodig. Wij adviseren om de rapportage voor te leggen aan het bevoegd gezag om na te gaan of deze kan instemmen met de onderzoeksresultaten en bovengenoemde conclusies ten behoeve van de realisatie van uw project.

IDDS bv.
Noordwijk (ZH)

9. GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & De Vlinderstichting (2006). De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming. KNNV Uitgeverij, Zeist. Nederlandse Fauna deel 7.

Creemers, R. & Delft, J. van (2009). De Amfibieën en Reptielen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Zeist. Nederlandse Fauna deel 9.

Dietz, C., Helversen, O. v., and Nill, D. (2011). Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Biologie, kenmerken, bedreigingen. 1e druk. Utrecht, Tirion Natuur/ Fontein Uitgevers.

Mostert, K. & Willemsen, J. (2011). Werkatlas Verspreiding Z in Zuid-Holland. Stichting Zoogdierwerkgroep Zuid-Holland.

Janssen, J. & Schaminée, J. (2008). Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. Zeist, KNNV.

Kalkman, V. (2007). *De soorten van het leefgebiedenbeleid*. Stichting European Invertebrate Survey (EIS) - Nederland, i.s.m. Nederlandse Mycologische Vereniging, Bryologische en Lichenologische WerkGroep, en Stichting Anemoon, in opdracht van Ministerie van LNV. Leiden, EIS2008-04.

Limpens, H., Mostert, K., & Bongers, W. (1997). Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. 2^e druk. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Ministerie van E,L, & I. Soortendatabase.
<http://mineleni.nederlandsesoorten.nl/Inv.db/Inv.db/home.html>

Ministerie van E,L, & I. Gebiedendatabase. <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/>

Ministerie van E,L, & I. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Dienst Regelingen.

RAVON (2012). <http://www.zuid-holland.vissenatlas.nl/Waarnemingen/Verspreidingskaarten.aspx>

SOVON Vogelonderzoek Nederland, Hustings, F. & Vergeer, J.-W. (2002). Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Verspreiding, aantallen, verandering. KNNV Uitgeverij, Zeist. Nederlandse Fauna deel 5.

Thissen, J.B.M., C. Achterberg & D. Bekker 2010. Verspreidingsonderzoek Nederlandse Zoogdieren VONZ 2009. Zoogdierverseniging rapport 2010.07. Zoogdierverseniging, Nijmegen.

Waarneming.nl <http://waarneming.nl/index.php>

Weeda, E (2003). Nederlandse Ecologische Flora. Wilde planten en hun relaties. 5 dln. Herdruk.

10. FOTO'S PLANGEBIED

Te slopen schoolgebouw gezien vanuit jonge houtopstand.

Houtopstand met open ondergroei door onderhoud, doch enigszins verwilderd.